

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 437

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 13 mai 2025

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
61. — Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Londra la 13 noiembrie 2024	2		
Acord între Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării	2–5		
633. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Londra la 13 noiembrie 2024	5		
★			
63. — Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 165/2020 privind mandatul acordat ministerelor pentru identificarea, selectarea și rezervarea imobilelor destinate ca sedii ale unor agenții sau centre europene nou-înființate	6		
635. — Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 165/2020 privind mandatul acordat ministerelor pentru			
		identificarea, selectarea și rezervarea imobilelor destinate ca sedii ale unor agenții sau centre europene nou-înființate	6
		★	
		64. — Lege pentru abrogarea art. 197 alin. (4)-(13) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	7
		636. — Decret privind promulgarea Legii pentru abrogarea art. 197 alin. (4)-(13) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	7
		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
		Decizia nr. 498 din 17 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) teza finală, ale art. 239 alin. (1) și ale art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală	8–12
		Decizia nr. 533 din 22 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală	13–16
		★	
		Rectificări	16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României
și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord
privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Londra
la 13 noiembrie 2024**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Londra la 13 noiembrie 2024.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
CIPRIAN-CONSTANTIN ȘERBAN

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 12 mai 2025.
Nr. 61.

ACORD**între Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord
privind cooperarea în domeniul apărării**

Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, denumite în continuare în mod colectiv „părțile” și în mod individual „partea”:

recunoscând acordurile de cooperare existente între ele privind schimbul reciproc de informații, experiență, personal și materiale, inclusiv instruirea între forțele lor armate, pentru a sprijini dezvoltarea capacităților, înțelegerea reciprocă și capacitatea de dislocare operațională,

reafirmând relația bilaterală amplă dintre acestea, în conformitate cu Parteneriatul Strategic româno-britanic încheiat în 2003 și reînnoit în 2023, în contextul provocărilor și amenințărilor complexe la adresa ordinii globale și europene,

ținând seama de provocările lor comune în materie de securitate și de experiența lor de lucru în comun, inclusiv de participarea forțelor lor armate la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), la operațiunile de menținere a păcii mandatate de Organizația Națiunilor Unite (ONU) și la alte formate multinaționale, după caz,

hotărând să valorifice și să consolideze legăturile existente între forțele lor armate,

recunoscând dispozițiile Cartei ONU și rolul ONU în menținerea păcii și securității internaționale,

considerând NATO drept un pilon de securitate și stabilitate și observând dispozițiile legale cuprinse în Acordul dintre Părțile la Tratatul Atlanticului de Nord privind statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951 (NATO SOFA),

recunoscând și susținând în mod reciproc rolul ONU, al NATO și al UE în menținerea păcii și securității internaționale,

recunoscând și respectând pe deplin diferențele lor înțelegeri în materie de apărare,

respectând faptul că nicio dispoziție din prezentul acord sau din orice alt acord nu aduce atingere caracterului specific al politicilor lor de apărare,

angajându-se să abordeze provocările de securitate și să promoveze pacea și securitatea internațională în contextul angajamentelor lor multilaterale,

recunoscând beneficiile intensificării cooperării dintre acestea, în vederea consolidării capacităților operaționale ale forțelor lor armate pentru asigurarea securității și apărării individuale și multilaterale,

angajându-se să asigure interoperabilitatea continuă între acestea, în special prin aderarea la standardele NATO și la obiectivele de capacități și prin implementarea acestora,

având în vedere că Alianța NATO și toate statele europene trebuie să îmbunătățească eficacitatea și eficiența eforturilor lor globale de apărare și securitate, încercând să dezvolte noi abordări ale cooperării bilaterale și multinaționale în domeniul apărării și securității,

recunoscând importanța strategică a regiunii Mării Negre și a regiunii Balcanilor de Vest, precum și necesitatea unei cooperări consolidate pentru abordarea problematicilor care afectează aceste regiuni, în sprijinul securității și stabilității ambelor părți,

au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1**Definiții**

În sensul prezentului acord, se aplică următoarele definiții:

a) „plan de acțiune” înseamnă un plan continuu pe trei (3) ani, care poate fi revizuit anual în timpul discuțiilor anuale privind apărarea, care stabilește programul propus de cooperare bilaterală pentru anul următor și subiecte posibile pentru următorii doi (2) ani și care poate fi actualizat sau modificat de către părți în orice moment;

b) „facilități și zone convenite” desemnează facilitățile și zonele convenite de comun acord, în scris, de către părți;

c) „forțe armate” înseamnă acele persoane care aparțin și reprezintă forțele terestre, forțele navale sau forțele aeriene sau alte forțe militare naționale ale unei părți;

d) „componentă civilă” are sensul prevăzut la articolul I alineatul (1) litera (b) din NATO SOFA;

e) „dependent” are sensul prevăzut la articolul I alineatul (1) litera (c) din NATO SOFA;

f) „autorități desemnate” are sensul prevăzut la articolul 3 din prezentul acord;

g) „aranjamente de implementare” înseamnă o înțelegere subsecventă prezentului acord, pentru punerea în aplicare a anumitor activități din domeniul de aplicare al prezentului acord și care detaliază cerințele părții trimitătoare și ale părții primitoare în ceea ce privește activitățile respective;

h) „personal” înseamnă forțele armate și componenta lor civilă, împreună cu alți oficiali aparținând statului părții trimitătoare sau primitoare, după caz;

i) „parte primitoare” este partea care primește personalul părții trimitătoare pe teritoriul statului său, în scopul implementării prezentului acord; și

j) „parte trimitătoare” este partea care trimite personalul pe teritoriul statului părții primitoare, în scopul implementării prezentului acord.

ARTICOLUL 2

Scopul și principiile cooperării

1. Scopul prezentului acord este de a oferi un cadru pentru dezvoltarea și aprofundarea cooperării și relațiilor bilaterale dintre părți în domeniul apărării, în baza cooperării existente și cu scopul identificării unor noi domenii de cooperare reciproc avantajoase.

2. Părțile au decis să își consolideze cooperarea bilaterală în domeniul apărării cu următoarele obiective:

a) să mențină pacea și securitatea;

b) să promoveze parteneriatul și cooperarea dintre acestea;

c) să dezvolte și să consolideze relațiile lor existente în domeniul apărării, al formării, al înțelegerii și al încrederii deja stabilite între părți;

d) să identifice, să discute și să încerce să ajungă la o înțelegere comună a problemelor strategice și să le abordeze împreună;

e) să îmbunătățească eficacitatea și eficiența politicilor lor de apărare și a forțelor lor armate;

f) să dezvolte și să consolideze, după caz, schimbul de informații, cunoștințe și cooperare la nivel de experți;

g) să consolideze interoperabilitatea și capacitatea de dislocare și să își îmbunătățească abilitatea de a acționa împreună în cadrul operațiunilor internaționale;

h) să se străduiască să optimizeze utilizarea resurselor lor de apărare și să îmbunătățească eficiența costurilor; și

i) să obțină beneficii tehnologice, eficiență și să dezvolte capacități referitoare la achizițiile de apărare și sprijinul pentru echipamente.

3. Cooperarea în domeniul apărării este promovată de către părți, în limitele competențelor acestora, în conformitate cu legislația lor națională și cu angajamentele lor internaționale, precum și pe baza principiilor egalității, reciprocității și ale interesului reciproc.

4. Prezentul acord nu prejudiază și nu influențează alegerea de către oricare dintre părți a partenerilor pentru operațiuni și decizii privind orice investiții viitoare în materiale pentru apărare.

ARTICOLUL 3

Autorități desemnate, punere în aplicare și planificare

1. Autoritățile desemnate pentru punerea în aplicare a prezentului acord sunt:

a) pentru Guvernul României:

— Ministerul Apărării Naționale;

b) pentru Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord:

— Ministerul Apărării.

2. În scopul punerii în aplicare a prezentului acord, părțile, prin autoritățile lor desemnate, pot încheia aranjamente de implementare, care intră în vigoare la data semnării lor.

3. Părțile convin să instituie un comitet mixt, condus de reprezentanții autorităților desemnate, pentru a facilita punerea în aplicare a prezentului acord și pentru a examina noi posibilități de cooperare. Comitetul mixt se reunește anual, alternativ în România și în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

4. Pe baza prezentului acord, suplimentar altor forme de cooperare, părțile poartă anual discuții privind apărarea și dezbate starea curentă, prioritățile și progresele înregistrate în cadrul cooperării lor bilaterale, revizuiesc planul de acțiune și identifică, după caz, noi domenii de cooperare.

5. Părțile convin să poarte dialoguri bilaterale periodice și ad-hoc în domenii de interes strategic comun, inclusiv în ceea ce privește achizițiile în domeniul apărării și colaborarea industrială, pentru a consolida capacitatea militară și a spori prosperitatea reciprocă.

ARTICOLUL 4

Domenii de cooperare

În măsura în care resursele permit, părțile își acordă asistență reciprocă în următoarele domenii de apărare:

a) controlul traficului aerian;

b) organizarea forțelor armate;

c) controlul armamentelor, dezarmare și neproliferare;

d) exerciții bilaterale și multinaționale și operații ale forțelor, inclusiv operații internaționale de menținere a păcii sub mandat ONU;

e) politica și planificarea apărării, cu accent pe apărarea colectivă în cadrul NATO;

f) servicii de luptă, căutare și salvare (CSAR);

g) comunicații și sisteme informatice;

h) război contra-hibrid;

i) informații în domeniul apărării;

j) logistică și sprijin pentru apărare;

k) tehnologie și știința apărării, achiziții și dezvoltarea capabilităților;

l) schimb de personal civil și militar, în scopuri de formare;

m) inițiative ecologice pentru îmbunătățirea amprente de carbon a unităților militare;

n) securitate umană, inclusiv în ceea ce privește „femeile, pacea și securitatea”;

o) vizite ale delegațiilor militare;

p) geodezie militară, hidrografie, topografie, informații geospațiale și meteorologie;

q) istorie militară și publicații;

r) legislație militară;

s) medicină militară și sprijin pentru serviciile de sănătate, inclusiv cercetare, inovare și reabilitare personală;

t) participare la expoziții de echipamente și armament militar, exerciții militare, seminare și conferințe;

u) planificare, programare și bugetare a resurselor pentru apărare;

v) comunicare strategică;

w) formare și educație militară;

x) vizite de lucru ale oficialilor părților; și

y) alte forme de cooperare în domeniul apărării asupra cărora părțile pot conveni.

ARTICOLUL 5

Statutul personalului

1. Pe durata staționării pe teritoriul statului părții primitoare, statutul personalului părții trimitătoare este supus dispozițiilor NATO SOFA.

2. Pe durata dislocării, forțele armate ale părții trimițătoare și dependenții acestora sunt scutiți de reglementările statului primitor privind cerințele de ședere și de viză, fără a aduce atingere reglementărilor statului primitor privind dobândirea drepturilor de ședere permanentă în statul primitor.

3. Dependenții forțelor armate ale părții trimițătoare au dreptul de a munci pe teritoriul statului părții primitoare, în conformitate cu legislația acesteia.

4. Alte dispoziții detaliate referitoare la dislocarea forțelor armate ale părții trimițătoare pe teritoriul statului părții primitoare se stabilesc în aranjamentele de implementare, după caz.

ARTICOLUL 6

Utilizarea facilităților și a zonelor

1. Personalul părții trimițătoare este autorizat să acceseze și să utilizeze facilitățile și zonele convenite, situate pe teritoriul statului părții primitoare, cu respectarea deplină a legislației naționale aplicabile. Detaliile tehnice privind accesul și utilizarea, precum și cheltuielile legate de aceste facilități și zone sunt stabilite, după caz, în aranjamentele de implementare.

2. Părțile pun la dispoziție, la cererea scrisă a celeilalte părți, măsurători ale limitelor de proprietate pentru facilitățile și zonele convenite, pentru a fi înaintate autorităților desemnate competente.

3. Personalul părții interesate se consultă cu autoritățile corespunzătoare desemnate ale celeilalte părți cu privire la lucrările de construcție și proiectele imobiliare propuse, inclusiv demolarea clădirilor construite de cealaltă parte, în cadrul facilităților și zonelor convenite.

4. Personalul părților poate întreprinde activități de construcție la facilitățile și zonele convenite și poate efectua modificări și îmbunătățiri la acestea, prin intermediul contractanților sau prin intermediul propriului personal. Autoritățile desemnate asistă forțele armate în aceste demersuri, asigurându-se că asemenea construcții, modificări și îmbunătățiri dețin autorizațiile necesare.

5. Activitățile de construcție ale părții trimițătoare respectă cerințele și standardele tehnice naționale ale părții primitoare. În situația în care cerințele și standardele tehnice ale părții trimițătoare sunt mai restrictive decât cele ale părții primitoare, aceste cerințe și standarde tehnice se pot aplica atunci când sunt la fel de eficiente precum cele ale părții primitoare sau atunci când se referă la facilități tactice pentru care se aplică standarde sau cerințe tehnice unice.

6. Activitățile de construcție ale părților se desfășoară ținând seama de siguranța publică. Autoritățile competente ale părții primitoare pot efectua inspecții de calitate. Lucrările descoperite în timpul inspecțiilor care nu îndeplinesc cerințele specifice ale statului primitor sunt raportate autorităților competente pentru luarea de măsuri imediate. Autoritățile desemnate ale părții trimițătoare invită autoritățile desemnate responsabile ale părții primitoare pentru a lua act de inspecția finală pentru fiecare proiect nou de construcție.

7. Personalul părților, contractanții acestora, precum și echipamentele, inclusiv navele, vehiculele și aeronavele, care sunt operate de către sau pentru forțele lor armate, pot utiliza aceste facilități și zone agreeate în scopuri de antrenament, tranzit, sprijin și activități conexe. La cerere, autoritățile desemnate ale fiecărei părți depun toate eforturile rezonabile pentru a facilita accesul temporar al forțelor armate la terenuri proprietate publică, inclusiv la terenuri controlate de municipalități, în scopuri de manevră și antrenament.

8. În situațiile în care facilitățile sau zonele agreeate sunt construite sau amenajate pentru utilizare în comun, costurile de construire sau amenajare, precum și costurile de exploatare și întreținere sunt împărțite între părți, repartizarea costurilor fiind calculată în funcție de utilizarea proporțională de către fiecare parte.

9. Părțile se asigură, în măsura competențelor lor, că orice costuri suportate de partea trimițătoare în legătură cu autorizațiile la facilitățile și zonele convenite se plătesc în aceleași condiții aplicabile părții primitoare.

10. Personalul primei părți notifică, în prealabil, și așteaptă aprobarea oficială a celeilalte părți cu privire la tipurile, cantitățile și calendarul de livrare a echipamentelor, proviziilor și materialelor de apărare pe care personalul primei părți intenționează să le prepoziționeze în vederea utilizării, precum și detalii privind contractanții care vor efectua livrările respective.

ARTICOLUL 7

Dreptul de proprietate

1. Fiecare parte păstrează dreptul de proprietate și titlul de proprietate asupra facilităților și zonelor convenite puse la dispoziția celeilalte părți în temeiul prezentului acord. Fiecare parte restituie orice facilitate sau zonă convenită sau orice parte a acesteia, atunci când nu mai este necesară. Părțile sau autoritățile lor desemnate se consultă cu privire la condițiile de restituire a oricărei facilități sau zone convenite.

2. Personalul unei părți și contractanții săi păstrează dreptul de proprietate asupra tuturor echipamentelor, materialelor, proviziilor, structurilor relocabile și asupra altor bunuri mobile pe care le-au importat sau achiziționat pe teritoriul statului părții primitoare în legătură cu prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Aspecte legate de muncă

Atunci când este cazul și în conformitate cu legislația statelor părților, în ceea ce privește cerințele de contractare, părțile acordă prioritate forței de muncă civile locale.

ARTICOLUL 9

Cooperarea cu terți

1. Partea trimițătoare poate invita, cu acordul scris prealabil al părții primitoare, alte forțe aliate și partenere ale NATO să participe la activitățile de instruire care au loc pe teritoriul statului părții primitoare.

2. Aspectele privind statutul acordat unor asemenea Aliați și parteneri sunt convenite prin acorduri sau înțelegeri separate, încheiate între respectivul Aliat sau partener NATO invitat, partea trimițătoare și partea primitoare, în conformitate cu reglementările și legislația aplicabile.

ARTICOLUL 10

Probleme de mediu

1. Părțile pun în aplicare prezentul acord în deplină conformitate cu legile, normele și reglementările aplicabile în materia protecției mediului și a sănătății umane.

2. Detaliile privind aspectele legate de mediu și de sănătatea umană pot fi convenite în aranjamente de implementare subsecvente, specifice activității.

ARTICOLUL 11

Protecția informațiilor clasificate

Părțile utilizează, transmit, stochează, manipulează, protejează și distrug toate informațiile clasificate schimbate sau generate în legătură cu prezentul acord în conformitate cu acordurile de securitate aplicabile existente între părți și cu orice alte instrumente NATO aplicabile.

ARTICOLUL 12

Aspecte financiare

Cu excepția cazului în care se prevede altfel în aranjamente de implementare sau a cazului în care părțile decid în comun, în scris, fiecare parte își suportă propriile costuri generate de punerea în aplicare a prezentului acord.

ARTICOLUL 13

Pretenții

1. Pretențiile care decurg din sau sunt legate de punerea în aplicare a prezentului acord și care intră sub incidența articolului VIII din NATO SOFA sunt gestionate în conformitate cu dispozițiile acestuia.

2. Pretențiile care nu intră sub incidența dispozițiilor articolului VIII din NATO SOFA se soluționează prin consultări între părți.

ARTICOLUL 14

Soluționarea diferendelor

Orice diferend rezultat din interpretarea sau aplicarea prezentului acord se soluționează prin negocieri între părți, prin intermediul ministerelor apărării, și nu se înaintează spre soluționare niciunui tribunal național sau internațional sau unei terțe părți.

ARTICOLUL 15

Amendare

1. Prezentul acord poate fi amendat în orice moment prin acordul reciproc scris al părților.

2. Amendamentele intră în vigoare în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 16 alineatul (1) din prezentul acord.

ARTICOLUL 16

Intrare în vigoare, durată și încetare

1. Prezentul acord intră în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise, prin canale diplomatice, prin care părțile se informează reciproc cu privire la îndeplinirea cerințelor legale naționale necesare pentru intrarea sa în vigoare.

Drept care subsemnații, autorizați în mod corespunzător în acest sens, au semnat prezentul acord.

Semnat la Londra la 13.11.2024, în două exemplare originale, în limbile română și engleză, toate textele fiind egal autentice.

Pentru Guvernul României

Angel Tîlvăr,

ministrul apărării naționale

Pentru Guvernul Regatului Unit

al Marii Britanii și Irlandei de Nord

The Rt Hon. John Healey MP,

ministrul apărării

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T**

privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Londra la 13 noiembrie 2024

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Londra la 13 noiembrie 2024, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 12 mai 2025.

Nr. 633.

2. Prezentul acord rămâne în vigoare pe o perioadă nedeterminată, cu excepția cazului în care este denunțat prin consimțământul reciproc al ambelor părți ori dacă una dintre părți notifică în scris celeilalte părți, prin canale diplomatice, cu șase (6) luni înainte, cu privire la intenția sa de a denunța acordul.

3. Denunțarea prezentului acord nu afectează drepturile sau obligațiile care decurg din executarea sa înainte de denunțare, inclusiv, în mod particular, articolul 11 (Protecția informațiilor clasificate) din prezentul acord, care va continua să producă efecte pe termen nelimitat, și articolele 12 (Aspecte financiare), 13 (Pretenții) și 14 (Soluționarea litigiilor) din prezentul acord, care vor continua să se aplice în ceea ce privește orice aspecte care nu sunt soluționate la momentul denunțării prezentului acord.

4. La data intrării în vigoare a prezentului acord, următoarele documente își încetează valabilitatea:

a) Memorandumul de înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în domeniul militar, semnat la București la 29 iulie 1996;

b) Memorandumul de înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind intensificarea cooperării bilaterale în domeniul apărării, semnat la Londra la 13 martie 2019.

ARTICOLUL 17

Înregistrare

La intrarea în vigoare a prezentului acord, partea pe teritoriul statului căreia este semnat prezentul acord îl transmite Secretariatului Organizației Națiunilor Unite în vederea înregistrării, în conformitate cu articolul 102 din Carta Organizației Națiunilor Unite, și notifică celeilalte părți finalizarea acestei proceduri, precum și numărul său de înregistrare.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 165/2020 privind mandatul acordat ministerelor pentru
identificarea, selectarea și rezervarea imobilelor destinate
ca sedii ale unor agenții sau centre europene nou-înființate**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 165 din 1 octombrie 2020 privind mandatul acordat ministerelor pentru identificarea, selectarea și rezervarea imobilelor destinate ca sedii ale unor agenții sau centre europene nou-înființate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 2 octombrie 2020.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
MIRCEA ABRUDEAN

București, 12 mai 2025.
Nr. 63.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 165/2020
privind mandatul acordat ministerelor pentru identificarea,
selectarea și rezervarea imobilelor destinate ca sedii
ale unor agenții sau centre europene nou-înființate**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 165/2020 privind mandatul acordat ministerelor pentru identificarea, selectarea și rezervarea imobilelor destinate ca sedii ale unor agenții sau centre europene nou-înființate și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
— interimar —
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 12 mai 2025.
Nr. 635.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru abrogarea art. 197 alin. (4)-(13) din Legea nr. 135/2010
privind Codul de procedură penală**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — La articolul 197 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, alineatele (4)-(13) se abrogă.

Art. II. — Procedurile reglementate de dispozițiile art. 197 alin. (4)-(13) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, începute anterior intrării în vigoare a prezentei legi, rămân supuse dispozițiilor legale în vigoare la data la care au început.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
MIRCEA ABRUDEAN

București, 12 mai 2025.
Nr. 64.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru abrogarea art. 197
alin. (4)-(13) din Legea nr. 135/2010
privind Codul de procedură penală**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru abrogarea art. 197 alin. (4)-(13) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
— interimar —
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 12 mai 2025.
Nr. 636.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 498

din 17 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) teza finală, ale art. 239 alin. (1) și ale art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) teza a doua, ale art. 239 alin. (1) și ale art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Neculai Vreme în Dosarul nr. 10.410/196/2020 al Judecătoriei Brăila — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.854D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 615 din 21 noiembrie 2023 și nr. 59 din 1 februarie 2024.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 16 octombrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 10.410/196/2020, **Judecătoria Brăila — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) teza a doua, ale art. 239 alin. (1) și ale art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Neculai Vreme într-o cauză în care acesta a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat și punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat, instanța de judecată menținând măsura arestării preventive a acestuia, dispusă în cursul urmăririi penale.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că instanțele de judecată nu au respectat drepturile fundamentale invocate, prin aceea că au pus în libertate inculpați acuzați pentru fapte grave și foarte grave, încadrați de la 5 la 30 de ani de detenție, iar față de autorul excepției, care este acuzat doar pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, încadrat între 1 și 5 ani de detenție, au dispus și au menținut, de peste 16 luni, măsura arestării preventive, fiind obligat să suporte regimul de detenție într-un penitenciar de maximă siguranță, cu toate că fapte precum cea săvârșită de acesta se execută în penitenciare cu regim semideschis.

Susține, totodată, că de la momentul arestării preventive și până în prezent autorul excepției nu s-a încadrat în condițiile prevăzute de art. 223 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală pentru ca organele judiciare să dispună măsura arestării preventive ori să prelungească această măsură cu mai mult de 16 luni. Din această perspectivă, susține că dispozițiile art. 223 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură penală, cu referire la sintagma „*pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare*”, sunt neconstituționale, întrucât nu respectă principiile de claritate și predictibilitate. Cât privește prevederile art. 239 alin. (1) din Codul de procedură penală, susține că legiuitorul nu a stabilit, în conținutul dispoziției criticate și nici în cuprinsul altor dispoziții, termenul și durata minimă, respectiv durata maximă a măsurii arestării preventive în primă instanță, prin raportare la categoriile de infracțiuni săvârșite și la pericolozitatea acestora, cu scopul de a se pune presiune pe justițiabili pentru a recunoaște și ceea ce nu au săvârșit. Din această perspectivă, susține că noțiunea de „*termen rezonabil*” a fost lăsată la aprecierea instanței de judecată, iar sintagma „*jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată*” nu ține cont de calificarea dată de legiuitor pentru fiecare categorie de infracțiune prevăzută de lege.

6. **Judecătoria Brăila — Secția penală** apreciază că prevederile criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate, deoarece acestea îndeplinesc condițiile previzibilității, preciziei și clarității legii din perspectiva textelor constituționale pretins încălcate, existând elementele necesare pentru a permite, în mod rezonabil, destinatarilor să prevadă care este conduita căreia trebuie să i se conformeze, sfera de cuprindere a textelor criticate putând fi determinată. Reține că cerința ca pedeapsa prevăzută de lege să fie de 5 ani sau mai mare nu se aplică și cu privire la infracțiunile enumerate în prima teză a art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, întrucât, în cazul acestora din urmă, pericolul generic justifică privarea de libertate. Stabilirea faptului că, pentru infracțiunea pentru care s-a formulat propunerea de arestare preventivă, legea prevede pedeapsa închisorii de cel puțin 5 ani se realizează prin raportare la maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru forma consumată a infracțiunii, pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală. Totodată, apreciază că, deși legiuitorul nu a definit noțiunea de „*termen rezonabil*”, acest aspect nu contravine dispozițiilor constituționale invocate de autor. Reține că practica unanimă a instanțelor naționale, dar și a Curții Europene a Drepturilor Omului a statuat faptul că termenul rezonabil al detenției unei persoane nu poate fi evaluat în abstract, ci se va evalua de la caz la caz, după o serie de criterii, precum complexitatea cauzei, gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, situația inculpatului etc. În mod similar, legiuitorul nu poate stabili durata minimă și maximă a unei arestări preventive în funcție de tipul de infracțiune săvârșită.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 223 alin. (2) teza a doua, ale art. 239 alin. (1) și ale art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală. Având în vedere că, în cauză, instanța de judecată a aplicat norma de drept procedural prevăzută de art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, în forma în vigoare la data sesizării Curții, Curtea se va pronunța asupra soluției legislative cuprinse în dispozițiile art. 223 alin. (2) teza finală din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat prin art. 29 pct. 1 din capitolul VI din Legea nr. 49/2018 privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 2 martie 2018. Astfel, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 223 alin. (2) teza finală, ale art. 239 alin. (1) și ale art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 223 alin. (2) teza finală: *„(2) Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal și alte legi speciale, o infracțiune de trafic de droguri, de efectuare de operațiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, o infracțiune privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, trafic și exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede, timbre sau de alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate în mod ilegal, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracțiune de corupție, o infracțiune săvârșită prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronică sau o altă infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare și, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale și a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constată că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică.”*;

— Art. 239 alin. (1): *„(1) În cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată. În toate cazurile, durata arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani.”*;

— Art. 242 alin. (2): *„(2) Măsura preventivă se înlocuiește, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai ușoară, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1).”*

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, normele procesual penale criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 22 alin. (1) referitor la dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, ale art. 23 alin. (1) și (2) privind libertatea individuală, ale art. 25 alin. (1) privind libera circulație, ale art. 26 alin. (2) privind viața intimă, familială și privată, ale art. 41 alin. (1) referitor la munca și protecția socială a muncii și ale art. 53 alin. (1) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, cu referire la sintagma *„în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă”*, Curtea constată că, astfel cum a fost formulată, aceasta ridică o problemă de admisibilitate din punctul de vedere al structurii excepției de neconstituționalitate, expres consacrată de dispozițiile art. 10 alin. (2) raportat la art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, câtă vreme autorul invocă dispozițiile constituționale privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, dreptul la un proces echitabil, dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală, libera circulație, viața intimă, familială și privată, munca și protecția socială a muncii și restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, fără să formuleze o motivare din care să rezulte în ce constă contrarietatea față de prevederile constituționale invocate. Or, reținerea acestei cauze de inadmisibilitate constituie un motiv dirimant, cu efect peremptoriu în ceea ce privește analiza pe fond a excepției.

13. Prin Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, Curtea a statuat că, chiar dacă excepția de neconstituționalitate este în mod formal motivată, dar motivarea în sine nu are nicio legătură cu textul de lege criticat, iar textul de referință este unul general, Curtea va respinge excepția ca inadmisibilă, fiind contrară art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992. Curtea a precizat că aceeași soluție va fi urmată și în cazul în care excepția de neconstituționalitate nu cuprinde motivarea ca element al său, iar din textul constituțional invocat nu se poate desluși în mod rezonabil vreo critică de neconstituționalitate, fie din cauza generalității sale, fie din cauza lipsei rezonabile de legătură cu textul criticat. În acest sens, Curtea, prin Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, a stabilit că „simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi

considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil, însă, în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 precizează că *«sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției și va fi însoțită de dovezile depuse de părți»*.

14. Prin urmare, având în vedere că, în prezenta cauză, autorul excepției de neconstituționalitate a procedat la simpla enumerare a dispozițiilor legale criticate și la enumerarea normelor constituționale pretins încălcate, fără a prezenta motive sau argumente în susținerea excepției de neconstituționalitate, și cum din această formulare a excepției nu se poate deduce, în mod rezonabil, vreo critică de neconstituționalitate, ținând seama de exigențele dispozițiilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, care stabilesc că sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, cu referire la sintagma *„în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă”*, este inadmisibilă.

15. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor procesual penale ale art. 223 alin. (2) teza finală, cu referire la sintagma *„pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare”*, Curtea reține că măsurile preventive sunt instituții de drept procesual penal cu caracter de constrângere, prin care suspectul sau inculpatul este împiedicat să întreprindă anumite activități care s-ar răsfărge negativ asupra desfășurării procesului penal sau asupra scopului acestuia. Întrucât prin luarea măsurilor preventive se aduce atingere dreptului fundamental la inviolabilitatea persoanei, așadar, libertății individuale, atât legislația națională (Codul de procedură penală și art. 23 din Constituția României), cât și cea europeană (art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale) au instituit o serie de garanții procesuale care să prevină abuzul și arbitrarul în luarea, menținerea, prelungirea și confirmarea acestora, transpuse în numeroase condiții ce trebuie îndeplinite cumulativ. De altfel, legea procesual penală în vigoare prevede posibilitatea luării unor măsuri privative sau restrictive de libertate *„doar în cazurile și în condițiile prevăzute de lege”* [art. 9 alin. (2)].

16. Scopul și condițiile generale pentru luarea măsurilor preventive sunt reglementate în art. 202 din Codul de procedură penală și sunt aplicabile indiferent de măsura preventivă care se instituie, condițiile specifice de luare a fiecărei măsuri și procedura de urmat, conținutul și efectele dispunerii lor fiind reglementate prin norme procesual penale cu caracter special cuprinse în secțiunile a 2-a (*Reținerea*), a 3-a (*Controlul judiciar*), a 4-a (*Controlul judiciar pe cauțiune*), a 5-a (*Arestul la domiciliu*) și a 6-a (*Arestarea preventivă*) ale capitolului privind măsurile preventive. Totodată, Codul de procedură penală stabilește obligația organului judiciar ca, la alegerea măsurii preventive, să analizeze cumulativ următoarele condiții generale: să existe probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune [art. 202 alin. (1)], măsura aleasă să fie proporțională cu gravitatea acuzației

[art. 202 alin. (3)], măsura preventivă să fie necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia [art. 202 alin. (3)] — condiția necesității măsurilor privative sau restrictive de libertate fiind exprimată prin caracterul excepțional al acestora [art. 9 alin. (2)] — și să nu existe, la momentul dispunerii, confirmării, prelungirii sau menținerii măsurii preventive, vreo cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale.

17. De asemenea, potrivit art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală, măsurile preventive pot fi dispuse doar în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni. Așadar, luarea măsurilor preventive este condiționată de existența cel puțin a unuia dintre scopurile enumerate anterior, prin aceasta fiind subliniat caracterul preventiv pe care aceste măsuri trebuie să îl aibă în cursul procesului penal. Totodată, existența unuia dintre scopurile menționate se impune să fie verificată atât la momentul luării măsurii preventive, cât și atunci când se dispune confirmarea, prelungirea, înlocuirea, revocarea sau, după caz, menținerea unei astfel de măsuri. Prin scopul măsurii preventive se înțelege ce pericol anume trebuie să fie preîntâmpinat sau înlăturat, organul judiciar având obligația să aleagă măsura potrivită și suficientă pentru atingerea aceluia scop.

18. Cu privire la măsura arestării preventive, Curtea reține că, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 4 decembrie 1979, pronunțată în Cauza *Schiesser împotriva Elveției*, paragraful 31, s-a statuat că „magistratul” (împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare) care soluționează cauze privind persoane arestate sau deținute preventiv, la care se referă dispozițiile art. 5 paragraful 3 din Convenție, trebuie să îndeplinească anumite condiții, respectiv: (i) independența față de executiv și de părți; (ii) o exigență de procedură, respectiv magistratul să asculte personal persoana adusă în fața sa; și (iii) o exigență de fond, și anume competența de a examina circumstanțele care impun sau nu detenția și competența de a se pronunța, pe criterii juridice, cu privire la existența rațiunilor care justifică arestarea, iar, în absența lor, să poată ordona eliberarea persoanei arestate. Deși paragraful 3 al art. 5 din Convenție folosește două noțiuni, respectiv „judecător” și „magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare”, în economia textului aceștia au aceleași atribuții, aceeași competență, respectiv controlul judiciar, exercitat „de îndată”, asupra arestării sau reținerii unei persoane, în condițiile art. 5 paragraful 1 lit. c) din Convenție, și, astfel, asigurarea înlăturării arbitrarului cu privire la punerea în valoare a dreptului fundamental la libertate și siguranță apărut de Convenție.

19. În ceea ce privește a treia condiție, dintre cele menționate anterior, pe care judecătorul trebuie să o îndeplinească, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv competența să examineze circumstanțele care impun sau nu detenția și să se pronunțe, pe criterii juridice, cu privire la existența rațiunilor care justifică arestarea, iar, în absența lor, să poată ordona eliberarea persoanei arestate, Curtea constată că art. 223 din Codul de procedură penală, care stabilește condițiile și cazurile de aplicare a măsurii arestării preventive, prevede că această măsură privativă de libertate poate fi dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul

urmăririi penale, numai dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârșit o infracțiune și există una dintre situațiile prevăzute la lit. a)-d) ale alin. (1) al art. 223 din Codul de procedură penală. Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit una dintre infracțiunile enumerate la alin. (2) al art. 223 din Codul de procedură penală pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare, cumulativ cu condiția ca, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din care provine inculpatul, a antecedentelor penale și a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, să se constate că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică. Toate aceste condiții prevăzute de normele procesual penale sunt apreciate de către judecătorul de drepturi și libertăți, care, potrivit art. 226 și 227 din Codul de procedură penală, poate admite propunerea procurorului și poate dispune arestarea preventivă a inculpatului, prin încheiere motivată, ori poate respinge, prin încheiere motivată, propunerea procurorului, dispunând punerea în libertate a inculpatului reținut. În baza încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului, judecătorul de drepturi și libertăți de la prima instanță sau, după caz, de la instanța ierarhic superioară emite de îndată mandatul de arestare preventivă (art. 230 din Codul de procedură penală), de vreme ce, conform art. 2 alin. (4) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013, arestarea preventivă se execută numai în baza mandatului de arestare preventivă, emis potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.

20. Analizând ultima condiție menționată, judecătorul reține că există „pericol pentru ordinea publică” atunci când este posibil să se producă o încălcare a regulilor de conviețuire socială, vizând toate valorile sociale ocrotite prin normele legii penale în vigoare, ca urmare a unei reacții declanșate de faptă sau ca urmare a unei activități ulterioare a infractorului. Criteriile necesare pentru a se putea reține existența/inexistența „stării de pericol pentru ordinea publică” sunt reglementate expres de dispozițiile art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală și constau, astfel cum Curtea a reținut anterior, în gravitatea faptei, modul și circumstanțele de comitere a acesteia, anturajul și mediul din care provine inculpatul, antecedentele penale și alte împrejurări referitoare la persoana inculpatului. Aplicând aceste criterii la situația de fapt din cauza penală, judecătorul reține gravitatea faptelor de care sunt acuzați inculpații, pe care o deduce, de asemenea, din natura infracțiunii. Sintagma „pericol pentru ordinea publică” desemnează o stare de fapt, și nu un fapt, ce ar putea periclita în viitor relațiile sociale referitoare la suveranitatea, independența, unitatea și indivizibilitatea statului, la persoană, drepturile și libertățile acesteia, la proprietate (detenția și posesia bunurilor mobile și imobile), precum și la întreaga ordine de drept. În ceea ce privește circumstanțele reale ale săvârșirii faptelor, judecătorul va reține din probatoriul administrat dacă rezultă suficiente elemente de fapt pentru a putea presupune că inculpatul se face vinovat de săvârșirea faptelor reținute în sarcina sa.

21. Așadar, Curtea reține că normele procesual penale ce reglementează scopul și condițiile generale de aplicare a măsurilor preventive, respectiv condițiile și cazurile de aplicare

a măsurii arestării preventive sunt în deplin acord cu dispozițiile constituționale invocate de autor.

22. De altfel, Curtea constată că, în jurisprudența sa, instanța de la Strasbourg a expus patru motive fundamentale acceptabile pentru arestarea preventivă a unei persoane suspectate că ar fi săvârșit o infracțiune: pericolul ca acuzatul să fugă (Hotărârea din 10 noiembrie 1969, pronunțată în Cauza *Stögmüller împotriva Austriei*, paragraful 15); riscul ca acesta, odată pus în libertate, să împiedice administrarea justiției (Hotărârea din 27 iunie 1968, pronunțată în Cauza *Wemhoff împotriva Germaniei*, paragraful 14, Hotărârea din 16 martie 2010, pronunțată în Cauza *Jiga împotriva României*, paragraful 75), să săvârșească noi infracțiuni (Hotărârea din 10 noiembrie 1969, pronunțată în Cauza *Matzenetter împotriva Austriei*, paragraful 9) sau să tulbure ordinea publică (Hotărârea din 26 iunie 1991, pronunțată în Cauza *Letellier împotriva Franței*, paragraful 51). Instanța de la Strasbourg a hotărât că pericolul de împiedicare a bunei desfășurări a procedurii penale nu poate fi invocat în mod abstract de autorități, ci trebuie să se bazeze pe probe faptice (Hotărârea din 4 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Becciev împotriva Republicii Moldova*, paragraful 59, Hotărârea din 1 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Calmanovici împotriva României*, paragraful 94). Nevoia de a păstra ordinea publică și de a asigura o bună desfășurare a anchetei au fost, de asemenea, recunoscute de instanța europeană drept motive ce pot justifica prelungirea privării de libertate (Hotărârea din 6 februarie 2007, pronunțată în Cauza *Garycki împotriva Poloniei*, paragraful 48). De asemenea, în Hotărârea din 10 iunie 2014, pronunțată în Cauza *Voicu împotriva României*, paragrafele 75-77, instanța de la Strasbourg a reținut că instanțele naționale și-au întemeiat hotărârile de menținere a arestului preventiv pe (i) riscul ca reclamantul să încerce să influențeze probatoriul în cauză și pe (ii) impactul pretinselor fapte asupra ordinii publice. În acest sens, instanțele au analizat fiecare circumstanță a cauzei, realizând o motivare care a avut în vedere situația particulară a reclamantului. Acestea au examinat de fiecare dată oportunitatea aplicării unei măsuri preventive mai blânde. În consecință, instanța europeană a considerat că instanțele naționale au oferit motive suficiente și relevante pentru respingerea cererilor de înlocuire a măsurii arestului preventiv cu o măsură mai blândă, iar perioada arestului preventiv nu a fost excesiv de lungă.

23. Curtea Constituțională reține că, potrivit art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, măsura preventivă se înlocuiește, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai ușoară, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală.

24. Prin urmare, evaluarea împrejurărilor concrete ale cauzei și conduita inculpatului determină luarea măsurii preventive mai ușoare în vederea atingerii obiectivului consacrat de art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv cel al asigurării bunei desfășurări a procesului penal, al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni, în așa fel încât măsura preventivă luată să fie proporțională cu gravitatea acuzației și să fie necesară pentru realizarea scopului urmărit prin dispunerea acesteia. Cu alte cuvinte, în situația în

care temeiurile inițiale care au impus luarea măsurii arestării preventive se mențin sau în ipoteza în care au apărut noi temeiuri care impun menținerea acesteia, instanța va aprecia de la caz la caz dacă se impune sau nu menținerea măsurii arestării preventive sau a arestului la domiciliu. Așa fiind, inculpatul are dreptul să solicite unei instanțe înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă, nu și să obțină această înlocuire, aprecierea îndeplinirii tuturor condițiilor pentru dispunerea înlocuirii măsurii revenind exclusiv judecătorului de drepturi și libertăți, celui de cameră preliminară ori, după caz, instanței de judecată.

25. De asemenea, Curtea reține că dreptul constituțional al persoanei arestate preventiv de a cere punerea sa în libertate provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune nu se poate realiza decât în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, care arată în ce împrejurări poate funcționa o măsură procesuală, oricare ar fi aceasta. Condițiile de acordare a acestei liberări provizorii sub control judiciar (dispusă, în cauză, de către instanța de fond, dar revocată, ulterior, de instanța de control judiciar) sunt prevăzute de normele procesual penale, în temeiul dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „*competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt stabilite numai prin lege*”, fiind atributul legiuitorului să le stabilească (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 6 din 17 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 5 martie 2012, și Decizia nr. 608 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 439 din 2 iulie 2012).

26. Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor procesual penale ale art. 239 alin. (1), cu referire la sintagmele criticate, în raport cu criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că, potrivit normelor referitoare la durata maximă a arestării preventive a inculpatului în cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate

fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată. În toate cazurile, durata arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani. Or, ținând seama de aceste prevederi coroborate cu alin. (2) al art. 239 din Codul de procedură penală, Curtea a constatat, în jurisprudența sa, că termenele mai sus arătate curg de la data sesizării instanței de judecată, în cazul în care inculpatul se află în stare de arest preventiv, și, respectiv, de la data punerii în executare a măsurii, când față de arestat s-a dispus arestarea preventivă în procedura de cameră preliminară sau în cursul judecății ori în lipsă. Cu alte cuvinte, în cazul în care măsura arestării preventive a fost luată și prelungită succesiv în faza de urmărire penală, iar, ulterior, a fost întocmit rechizitoriul, atunci durata totală a măsurii în prima fază a procesului penal nu poate fi mai mare de 180 de zile — a se vedea art. 236 alin. (4) din Codul de procedură penală —, iar, ulterior, de la data sesizării instanței de judecată, deci din momentul trecerii cauzei în procedura de cameră preliminară, curge termenul prevăzut de art. 239 alin. (1) din același cod, care are în vedere atât camera preliminară, cât și judecata în primă instanță. În consecință, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu contravin dispozițiilor constituționale ale art. 23, 25 și 26 (în același sens sunt Decizia nr. 217 din 12 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 21 iunie 2016, Decizia nr. 476 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 7 septembrie 2017, Decizia nr. 179 din 21 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 19 mai 2017, și Decizia nr. 348 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 3 august 2017).

27. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția care au fundamentat deciziile mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Neculai Vreme în Dosarul nr. 10.410/196/2020 al Judecătoriei Brăila — Secția penală.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 223 alin. (2) teza finală și ale art. 239 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitiv și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Brăila — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 533

din 22 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, excepție ridicată de Gheorghe Șerban Bunta în Dosarul nr. 2.086/271/2021 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.815D/2021.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 2.838D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Șerban Bunta în Dosarul nr. 3.055/111/2020/a2 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori, și, respectiv, în Dosarul nr. 1.998D/2022, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marian Milan Mlinarcic în Dosarul nr. 6.262/271/2020 al Judecătoria Oradea — Secția penală.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 2.815D/2021, nr. 2.838D/2021 și nr. 1.998D/2022, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public apreciază că sunt întrunite condițiile pentru conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.838D/2021 și nr. 1.998D/2022 la Dosarul nr. 2.815D/2021, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 306 din 9 iunie 2020 și Decizia nr. 522 din 15 iulie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 8 septembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.086/271/2021, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal. Excepția a fost ridicată de Gheorghe Șerban Bunta într-o cauză penală având ca obiect trimiterea în judecată a inculpatului pentru săvârșirea unei noi infracțiuni după amânarea aplicării pedepsei, infracțiune descoperită în termenul de supraveghere.

10. Prin Decizia penală nr. 1/R din 2 septembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 3.055/111/2020/a2, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Gheorghe Șerban Bunta într-o cauză penală având ca obiect trimiterea în judecată a inculpatului pentru săvârșirea unei noi infracțiuni după amânarea aplicării pedepsei, infracțiune descoperită în termenul de supraveghere.

11. Prin Încheierea din 9 august 2022, pronunțată în Dosarul nr. 6.262/271/2020, **Judecătoria Oradea — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Marian Milan Mlinarcic într-o cauză penală având ca obiect trimiterea în judecată a inculpatului pentru săvârșirea unei noi infracțiuni după amânarea aplicării pedepsei, infracțiune descoperită în termenul de supraveghere.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală încalcă principiile fundamentale privind statul de drept în componenta sa referitoare la garantarea drepturilor cetățenilor, separația și echilibrul puterilor, respectarea legilor, universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, egalitatea în fața legii, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și a regimului executării acestora, unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, instanțele judecătorești, integrarea în Uniunea Europeană, interzicerea torturii, dreptul la respectarea vieții private și de familie, precum și legalitatea și proporționalitatea infracțiunilor și pedepselor. Astfel, arată că dispozițiile de lege criticate exclud posibilitatea ca instanța judecătorească să aprecieze, în ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, în ce măsură se impun revocarea amânării și aplicarea pedepsei, respectiv executarea acesteia.

13. **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, fiind de competența legiuitorului să stabilească modalitatea de executare a pedepsei în situația în care o persoană persistă în comiterea de fapte penale într-un interval care constituie termen de supraveghere. Invocă, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 70 din 29 ianuarie 2019 și nr. 306 din 9 iunie 2020.

14. **Judecătoria Oradea — Secția penală**, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

— Art. 88 alin. (3) din Codul penal: „(3) *Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei. Pedepsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni.*”;

— Art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal: „(3) *Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă: [...] b) aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată.*”;

— Art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală: „(3) *Dacă constată că sunt îndeplinite condițiile art. 88 sau 89 din Codul penal, instanța, anulând sau, după caz, revocând amânarea aplicării pedepsei, dispune condamnarea inculpatului și executarea pedepsei stabilite prin hotărârea de amânare, aplicând apoi, după caz, dispozițiile cu privire la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.*”

19. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept în componenta sa referitoare la garantarea drepturilor cetățenilor, ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor, ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, ale art. 15 alin. (1) referitor la universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, ale art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea în fața legii, ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 73 alin. (3) lit. h) referitor la reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și a regimului executării acestora, ale art. 124 alin. (2) referitor la unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, ale art. 126 alin. (1) privind instanțele judecătorești, ale art. 148 alin. (2)-(4) referitor la integrarea în Uniunea Europeană, precum și ale art. 11 alin. (1) și (2) privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, raportate la prevederile art. 3 referitor la interzicerea torturii și ale art. 8 privind dreptul la respectarea vieții private și de familie din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 20 privind egalitatea în fața legii, ale art. 47 referitor la dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil și ale art. 49 privind principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b)

din Codul penal au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederi din Constituție, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene invocate și în prezenta cauză și față de critici similare.

21. Astfel, prin Decizia nr. 306 din 9 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1130 din 24 noiembrie 2020, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, pentru argumentele reținute în paragrafele 13-24 din această decizie. Cu acel prilej, Curtea a reținut că dispozițiile art. 80-106 din Codul penal prevăd următoarele patru moduri de individualizare a pedepsei: renunțarea la aplicarea pedepsei (art. 80-82), amânarea aplicării pedepsei (art. 83-90), suspendarea executării pedepsei sub supraveghere (art. 91-98) și liberarea condiționată (art. 99-106). Acestea reprezintă excepții de la regula executării pedepselor penale în regim de detenție și, respectiv, a plății sumei de bani reprezentând amenda penală, excepții reglementate de legiuitor în considerarea gravității reduse a faptelor prevăzute de legea penală săvârșite. Astfel, pericolul redus al faptelor ce constituie elementul material al laturii obiective a infracțiunii indică faptul că pentru realizarea scopului pedepsei penale, acela de reeducare a persoanei condamnate și de prevenire a săvârșirii unor noi infracțiuni, nu este necesară executarea de către făptuitor a pedepsei penale potrivit regulilor generale, prevăzute la art. 56-64 din Codul penal, având eficiență renunțarea la aplicarea pedepsei sau dispunerea unei pedepse individualizate conform art. 83-106 din Codul penal. Cele patru forme de individualizare a pedepsei sunt reglementate gradual, în funcție de intensitatea efectelor juridice pe care le produc, respectiv de restrângerile pe care le presupun asupra exercitării drepturilor și libertăților fundamentale de către persoana condamnată, atât în cursul executării pedepsei, cât și ulterior momentului în care pedeapsa este executată. Așa fiind, legiuitorul a prevăzut, în mod expres, în cazul fiecărei forme de individualizare a pedepselor, condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a putea fi dispusă, lăsând, totodată, la aprecierea judecătorului dispunerea lor. De asemenea, sunt reglementate, în cazul fiecărei forme de executare a pedepsei penale, condițiile în care acestea se revocă sau se anulează, soluțiile de revocare sau de anulare fiind obligatorii pentru instanțe.

22. Prin Decizia nr. 306 din 9 iunie 2020, precitată, Curtea a reținut că amânarea aplicării pedepsei reprezintă un mod de individualizare a pedepsei ce poate fi dispus, conform art. 83 alin. (1) și (2) din Codul penal, în următoarele condiții: pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani; infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorie, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și b) din Codul penal sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității; în raport cu persoana infractorului, cu conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, cu eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și cu posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată; pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este mai mică de 7 ani, infractorul nu s-a sustras de la urmărire penală ori judecată și nu a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.

23. Prevederile art. 88 din Codul penal reglementează condițiile revocării amânării aplicării pedepsei, această soluție fiind obligatorie în următoarele cazuri: dacă, pe parcursul termenului de supraveghere, persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse; în cazul când, până la expirarea termenului

de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, în afară de cazul când persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen. Revocarea amânării aplicării pedepsei este facultativă dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă.

24. La rândul său, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi dispusă, conform art. 91 alin. (1) din Codul penal, în următoarele condiții: pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani; infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 din Codul penal sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității; în raport cu persoana infractorului, cu conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, cu eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și cu posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracțiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

25. În aceste condiții, dispozițiile art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal prevăd că nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată. Această limitare a aplicării suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie o aplicare a dispozițiilor art. 88 din Codul penal care stabilesc, în toate cazurile de revocare a amânării aplicării pedepsei, obligația instanței de a dispune executarea acesteia. Așa fiind, unul dintre efectele revocării amânării executării pedepsei este cel potrivit căruia pedeapsa penală a cărei amânare a aplicării constituie obiectul revocării nu poate fi individualizată conform art. 91 și următoarele din Codul penal, fiind obligatoriu să fie executată. Prin urmare, prevederile art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal nu reglementează, în privința persoanelor care au fost condamnate anterior la pedeapsa închisorii mai mică de un an, o ipoteză juridică contrară celei prevăzute la art. 91 alin. (1) lit. b) din Codul penal, ci trebuie interpretate coroborat cu acestea din urmă, ele eliminându-le din sfera persoanelor care au fost condamnate anterior la o pedeapsă cu închisoarea mai mică de un an pe acelea care au beneficiat de amânarea aplicării pedepsei, formă de executare care, ulterior, a fost revocată.

26. Pentru aceste motive, prin Decizia nr. 306 din 9 iunie 2020, precitată, Curtea a constatat că sintagma „instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei” din cuprinsul art. 88 alin. (3) din Codul penal este clară, precisă și previzibilă, întrunind atât standardele de calitate a legii, cât și exigențele principiului legalității incriminării, prevăzut la art. 23 alin. (12) din Constituție. Curtea a reținut că această manieră de reglementare a formelor de individualizare a pedepselor constituie opțiunea legiuitorului, fiind determinată de caracterul excepțional al acestora, de la regulile referitoare la executarea pedepselor penale, mai sus referit. În acest sens, prin Decizia nr. 250 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 18 iulie 2017, paragrafele 23 și 25, Curtea a statuat că, în actualul Cod penal, legiuitorul român are o orientare mai degrabă preventivă decât represivă, de vreme ce s-a optat pentru reducerea limitelor speciale de pedeapsă pentru mai multe infracțiuni, concomitent cu înăsprirea tratamentului penal al pluralității de infracțiuni; legiuitorul a urmărit ca noul Cod penal să ofere și instrumente mult mai eficiente pentru individualizarea și sancționarea pluralității de infracțiuni, așa încât noul Cod penal răspunde unei puternice

exigențe sociale, de a reglementa mai sever tratamentul sancționator al celui care repetă comportamentul infracțional. Potrivit expunerii de motive la proiectul de Lege privind Codul penal, într-un stat de drept, întinderea și intensitatea represivității penale trebuie să rămână în limite determinate, în primul rând, prin raportare la importanța valorii sociale lezate pentru cei care înfrâng pentru prima oară legea penală, urmând să crească progresiv pentru cei care comit mai multe infracțiuni înainte de a fi definitiv condamnați și cu atât mai mult pentru cei aflați în stare de recidivă. De aceea, limitele de pedeapsă prevăzute în partea specială trebuie corelate cu dispozițiile părții generale, care vor permite o agravare proporțională a regimului sancționator prevăzut pentru pluralitatea de infracțiuni; săvârșirea mai multor infracțiuni de către aceeași persoană demonstrează o perseverență pe calea infracțională a acesteia, așa încât sunt necesare sisteme de sancționare adecvate pentru asigurarea constrângerii și reeducării, iar reglementarea acestora trebuie să se facă respectând Constituția și supremația sa. Totodată, Curtea a reținut că individualizarea sancțiunilor de drept penal este, pe de o parte, legală — revine legiuitorului, care stabilește normativ pedepsele și celelalte sancțiuni de drept penal, prin fixarea unor limite minime și maxime ale fiecărei pedepse, care să corespundă în abstract importanței valorii sociale ocrotite prin săvârșirea faptei incriminate, iar, pe de altă parte, judiciară — pe care o realizează judecătorul în cadrul limitelor stabilite de lege. Curtea a subliniat importanța individualizării legale a sancțiunilor de drept penal prin aceea că legiuitorul nu poate să confere judecătorului o libertate absolută în stabilirea pedepsei concrete, întrucât ar exista riscul unei interpretări și aplicări arbitrare a pedepsei. Pe de altă parte, Curtea a apreciat că, în reglementarea sancțiunilor de drept penal de către legiuitor, trebuie stabilit un echilibru între dreptul fundamental, care face obiectul limitării impuse de sancțiune, și valoarea socială a cărei protecție a determinat limitarea.

27. Având în vedere aceste considerente, prin Decizia nr. 306 din 9 iunie 2020, precitată, Curtea a constatat că persoanele condamnate la pedeapsă cu închisoarea mai mică de un an, în privința cărora au fost dispuse amânarea aplicării pedepsei, iar apoi revocarea soluției anterior menționate, se află într-o situație diferită de cea a persoanelor condamnate anterior la pedeapsă cu închisoarea mai mică de un an, care nu au beneficiat de amânarea aplicării pedepsei, în cazul cărora se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, conform art. 91 alin. (1) lit. b) din Codul penal. Pentru acest motiv, prevederile art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal sunt în acord cu dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție. În acest sens, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că principiul egalității presupune reglementarea aceluiași regim juridic în cazul persoanelor care se află în situații similare și că acesta nu obligă la prevederea unor reguli identice în privința persoanelor aflate în situații diferite.

28. Cu privire la susținerea potrivit căreia dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 148 alin. (2)-(4), Curtea a constatat, prin decizia mai sus menționată, că acestea nu au legătură cu cauza, întrucât reglementează integrarea României în Uniunea Europeană.

29. În același sens sunt și Decizia nr. 70 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, Decizia nr. 522 din 15 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1108 din 22 noiembrie 2021, Decizia nr. 570 din 22 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 26 ianuarie 2023, și Decizia nr. 326 din 9 iulie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 999 din 4 octombrie 2024.

30. Totodată, prin Decizia nr. 70 din 29 ianuarie 2019, precitată, paragraful 22, Curtea a mai reținut că maniera de reglementare a regimului individualizării pedepsei în cazul concursului de infracțiuni săvârșit în ipoteza prevăzută prin textul criticat nu este de natură să încalce dreptul judecătorului de a

proceda la individualizarea judiciară a pedepsei în situația analizată, fiind determinată de aprecierea de către legiuitor a pericolului pe care îl prezintă pentru valorile sociale ocrotite prin legea penală săvârșirea de către persoana supravegheată a unei noi infracțiuni pe parcursul termenului de supraveghere. De asemenea, prin Decizia nr. 570 din 22 noiembrie 2022, precitată, paragraful 34, Curtea a reținut că soluția juridică criticată reprezintă opțiunea legiuitorului, conform politicii sale penale, și a fost reglementată conform dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție și în marja de apreciere prevăzută de acestea.

32. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Șerban Bunta în dosarele nr. 2.086/271/2021 și nr. 3.055/111/2020/a2 ale Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și de Marian Milan Mlinarcic în Dosarul nr. 6.262/271/2020 al Judecătoriei Oradea — Secția penală și constată că dispozițiile art. 88 alin. (3) și ale art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal, precum și ale art. 582 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și Judecătoriei Oradea — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Oana-Cristina Puică

★

RECTIFICĂRI

În cuprinsul anexei la Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România nr. 2/2CN/2025 privind conținutul minim al trusei de urgență pentru cabinetul stomatologic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 3 aprilie 2025, se face următoarea rectificare:

— la poziția IV. „Medicamente facultative:”, la nr. 1, la a cincea coloană „Observații”, în loc de: „Se administrează în cazul șocului anafilactic 0,3 ml soluție injectabilă nediluată s.c./intralingual; se poate repeta la 10-15 minute dacă este necesar (până la TAS > 90 mm Hg).” se va citi: „Se administrează în cazul șocului anafilactic 0,3 mg adrenalină (0,3 ml soluție injectabilă nediluată) sc/im; se poate repeta la 10-15 minute dacă este necesar (până la TAS > 90 mm Hg).”

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

